

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE

CHRISTINE STIX-HACKL,

predstavljeni 8. decembra 2005¹

I – Uvod

1. Z obravnavano tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti Komisija Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Zvezna republika Nemčija ni izpolnila več obveznosti v zvezi s carinskim tranzitnim postopkom na podlagi zvezkov TIR (v nadaljevanju: postopek TIR). Komisija Zvezni republiki Nemčiji predvsem očita, da ni pravilno knjižila in ni pravočasno dala na razpolago lastnih sredstev Skupnosti, ki izhajajo iz tega postopka, ter da ji je zamolčala nekatere informacije v zvezi z nezaključenimi zvezki TIR. Poleg tega Komisija predlaga, naj se Zvezni republiki Nemčiji naloži, naj da na razpolago zadevna lastna sredstva skupaj z obrestmi in posreduje upoštevne podatke.

Skupnosti na razpolago, kot je bilo v času, upoštevnem za ta postopek, določeno v Uredbi (EGS, Euratom) št. 1552/89 (v nadaljevanju: Uredba o lastnih sredstvih)². Uredba o lastnih sredstvih predvideva dva načina knjiženja določenih pravic do lastnih sredstev Skupnosti na račun. Praviloma se določene pravice knjižijo na tako imenovani račun A, če ne gre za pravice, ki se knjižijo na tako imenovani račun B, ker med drugim „še niso izterjane in zanje še ni bilo predloženo jamstvo“. Način knjiženja je odločilen v tem pogledu, da je treba zneske, ki se knjižijo na račun A, nakazati na račun Komisije najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca po določitvi pravice, medtem ko se zneski, ki se knjižijo na račun B, nakažejo šele v ustreznem roku po *izterjavi* teh zneskov.

2. Ta spor se v prvi vrsti nanaša na knjiženje in dajanje lastnih (carinskih) sredstev

1 – Jezik izvirnika: nemščina.

2 – Uredba Sveta (EGS, Euratom) št. 1552/89 z dne 29. maja 1989 o izvajanju Sklepa 88/376/EGS, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti (UL L 155, str. 1).

3. V drugi vrsti se ta spor nanaša na carinski tranzitni postopek na podlagi zvezkov TIR, ki temelji na Carinski konvenciji o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR, podpisani 14. novembra 1975 v Ženevi (v nadaljevanju: Konvencija TIR), katere pogodbenici sta med drugim Zvezna republika Nemčija in Evropska skupnost³.

5. Obravnavani postopek je v tesni vsebinski zvezi s še nerešenima zadevama C-377/03⁴ in C-378/03⁵, ki se prav tako nanašata na knjiženje in dajanje lastnih sredstev iz postopka TIR na razpolago ter v katerih bom prav tako predložila sklepne predloge.

II – Pravni okvir

A – Pravo Skupnosti

1. Uredba o lastnih sredstvih

4. V bistvu se z obravnavanim postopkom odpira vprašanje, ali se pravice iz postopka TIR lahko knjižijo na račun B namesto na račun A, in sicer ob upoštevanju težav v zvezi z zavarovanjem carinskih in drugih dajatev z garancijskim sistemom, predvidenim v postopku TIR, ki je po navedbah nemške vlade od leta 1993 na robu razpada. Nemški organi so v tem položaju morali začasno opustiti uveljavljanje pravic proti garantnim združenjem oziroma knjižiti zadevne zneske na račun B kot nezavarovane pravice.

6. V členu 2(1) Uredbe o lastnih sredstvih je v zvezi z določitvijo pravice Skupnosti predvideno:

„Za uporabo te uredbe se pravica Skupnosti do lastnih sredstev iz člena 2(1)(a) in (b) Sklepa št. 88/376/EGS, Euratom določi takoj, ko pristojna služba države članice dolžnika obvesti o dolgovanem znesku. To obvestilo se opravi takoj, ko je dolжник znan in ko

3 – Evropska skupnost je to konvencijo odobrila z Uredbo Sveta (EGS) št. 2112/78 z dne 25. julija 1978 o sklenitvi Carinske konvencije o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR (Konvencija TIR) z dne 14. novembra 1975 v Ženevi (UL L 252, str. 1).

4 – Komisija proti Belgiji.

5 – Komisija proti Belgiji.

pristojni upravni organi ob upoštevanju vseh predpisov Skupnosti s tega področja lahko izračunajo znesek pravice.“

Države članice lahko uporabijo isti postopek, kadar se višina pravic, za katere je bilo predloženo jamstvo, izpodbija, in bi se po rešitvi nastalega spora lahko spremenila.“

7. Člen 6(1) in (2)(a) in (b) Uredbe o lastnih sredstvih v zvezi z računi virov lastnih sredstev določa:

8. Člen 10(1) Uredbe o lastnih sredstvih v zvezi z dajanjem lastnih sredstev na razpolago določa:

„1. Račune lastnih sredstev, ki so razčlenjeni po vrstah sredstev, vodi ministrstvo za finance vsake države članice ali organ, ki ga imenuje posamezna država članica.

2. a) Pravice, določene v skladu s členom 2 pod pogoji iz točke (b) tega odstavka, se knjižijo na računih najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila pravica določena.

„1. Ko se odšteje 10 % za stroške zbiranja na podlagi člena 2(3) Sklepa 88/376/EGS, Euratom, se lastna sredstva iz člena 2(1)(a) in (b) tega sklepa knjižijo najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila določena pravica v skladu s členom 2.

(b) Pravice, ki niso knjižene na računih iz točke (a), ker še niso izterjane in zanje še ni bilo predloženo jamstvo, se v obdobju iz točke (a) prikazujejo na posebnih računih.

Pravice, ki se prikazujejo na posebnih računih na podlagi člena 6(2)(b), pa se knjižijo najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem so bile pravice izterjane“.

9. Člen 17(1) in (2) Uredbe o lastnih sredstvih določa:

2. Postopek TIR

a) Pregled postopka TIR

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je v skladu s to uredbo Komisiji na razpolago znesek v višini pravic, določenih v členu 2.

2. Države članice zneskov v višini določenih pravic niso dolžne dati na razpolago Komisiji samo v primeru, če jih zaradi višje sile niso mogle zbrati. Poleg tega države članice obveznosti dati ta sredstva na razpolago Komisiji niso dolžne upoštevati samo v posebnih primerih, če se po celoviti oceni vseh okoliščin posameznega primera ugotovi, da brez njihove krivde dolgoročno sredstev ni mogoče zbrati. Te primere je treba navesti v poročilu iz odstavka 3, če zneski presegajo 10.000 ekujev, preračunano v nacionalno valuto po tečaju, ki je veljal prvi delovni dan oktobra v preteklem koledarskem letu; v poročilu je treba navesti razloge, zakaj država članica teh zneskov ni mogla dati na razpolago. Komisija mora svoje pripombe zadevni državi članici poslati v šestih mesecih.“

10. Transitni postopek je carinski postopek, ki naj bi olajšal trgovino oziroma tranzitno trgovino znotraj upoštevne carinskega sistema ali med različnimi carinskimi območji. Transitni postopki so kot „odložni postopki“ oblikovani tako, da za blago, ki se odpošlje v tretjo državo ali prihaja iz tretje države, omogočajo začasno opustitev carinskih in drugih dajatev ter davkov, ki se pobirajo za to blago, med prevozom tega blaga skozi upoštevno carinsko območje. Postopek TIR je ena izmed veljavnih – z več vidikov podobnih – oblik tranzitnega postopka oziroma sistemov tranzitne trgovine, med katere spadata predvsem skupnostni tranzitni postopek in skupni tranzitni postopek.

11. Za postopek TIR, ki spada med zunanje tranzitne postopke, je pravna podlaga prava Skupnosti poleg Konvencije TIR, veljavne na mednarodni ravni, tudi Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti⁶ (v nadaljevanju: Uredba o izvajanju CZS),

⁶ – UL L 253, str. 1.

ki spet temelji na carinskem zakoniku Skupnosti⁷ (v nadaljevanju: CZ) ter v členu 451 in naslednjih členih v bistvenem prevzame oziroma izpelje postopek, uveden s Konvencijo TIR.

12. V skladu s Konvencijo TIR se blago, ki se prevaža v cestnih vozilih, skupinah vozil ali zabojnikih, pregleda samo na carinskem uradu odhoda, ne pa na prehodnih ali namembnih carinskih uradih, razen če ti sumijo, da so se zgodile nepravilnosti (člen 5). Poleg tega za to blago ni treba plačati ali položiti uvoznih ali izvoznih dajatev in davkov (člen 4). Namen postopka TIR je, da carinski organi nadzirajo prevoz blaga skozi carinsko območje – pri čemer se carinsko območje Skupnosti za namene Konvencije TIR šteje za enotno carinsko območje – in da se zagotavlja, da prepeljano blago prispe na namembni kraj identično in v nespremenjeni količini.

13. To je v glavnem mogoče zaradi treh značilnosti postopka TIR: prvič, blago se prevaža v cestnih vozilih ali zabojnikih, pri katerih se upoštevajo ustrezni

varnostni ukrepi, tako da tega blaga med potjo ni mogoče zamenjati ali odstraniti (členi od 12 do 14 Konvencije TIR). Drugič, blago mora biti med celotnim prevozom opremljeno z enotnim tranzitnim dokumentom, zvezkom TIR, ki ga izda carinski urad odhoda in na podlagi katerega se nadzira pravilnost prevoza (člen 3). Tretjič, plačilo carinskih in drugih dajatev, ki jih carinski organi terjajo od prevoznika, se delno zavaruje z jamstvom nacionalnega združenja, ki ga za ta namen odobrijo organi pogodbenic (člen 3). To jamstvo spet krije Mednarodno združenje cestnih prevoznikov (International Road Transport Union – IRU) in zavarovalniška skupina s sedežem v Švici (v nadaljevanju: mednarodno združenje zavarovalnic).

14. Zvezke TIR tiska IRU, garantna združenja pa te zvezke izdajo prevoznikom, ki vanje vpišejo niz podatkov, zlasti podatke o blagu, ki se prevaža. Vsak zvezek TIR je sestavljen iz več listov v dveh izvodih. Ko se zadevno blago predloži namembnemu carinskemu uradu, to pomeni carinskemu uradu izstopa za carinsko območje Skupnosti, in ko namembni carinski urad o tem brez pridržka obvesti carinski urad odhoda, torej carinski urad vstopa za to carinsko območje, se šteje, da je prevoz TIR pravilno opravljen.

⁷ – Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1).

15. Ob nepravilno opravljenem prevozu se uveljavlja garancijski sistem, ki je v bistvenem določen v členu 8 Konvencije TIR, pri čemer so garantna združenja odgovorna za plačilo uvoznih in izvoznih dajatev in davkov, ki zapadejo zaradi nepravilnosti pri prevozu TIR, do opredeljene zgornje meje kritja na tovor tovarnjaka, in sicer skupaj in solidarno z osebami, ki so neposredno odgovorne za plačilo teh zneskov.

prevozu TIR. To združenje je skupno in solidarno z osebami, ki morajo poravnati navedene zneske, odgovorno za plačilo teh zneskov.

b) Upoštevnost določbe Konvencije TIR

16. Poglavje II Konvencije TIR, ki ureja izdajanje zvezkov TIR in odgovornost garantnih združenj, vsebuje med drugim te določbe:

2. Kadar zakoni in predpisi pogodbenice ne predvidevajo plačila uvoznih ali izvoznih dajatev in davkov, kakor je določeno v odstavku 1 tega člena, se garantno združenje zavezuje, da pod enakimi pogoji plača znesek v višini uvoznih ali izvoznih dajatev in davkov ter vse zamudne obresti.

3. Vsaka pogodbenica po zvezku TIR določi najvišji znesek, ki se lahko zahteva od garantnega združenja na podlagi določb odstavkov 1 in 2 tega člena.

„Člen 8

1. Garantno združenje se zavezuje, da bo plačalo uvozne ali izvozne dajatve in davke, skupaj z vsemi zamudnimi obrestmi, v skladu s carinskimi zakoni in predpisi države, v kateri je bila ugotovljena nepravilnost pri

4. Garantno združenje prevzame odgovornost do organov države, v kateri je carinski urad odhoda, takrat ko carinski urad sprejme zvezek TIR. V naslednjih državah, čez katere se blago prevaža po postopku TIR, se ta odgovornost začne, ko je blago uvoženo, ali pri prekinitvi prevoza TIR v skladu s členom 26(1) in (2), ko carinski urad, pri katerem se prevoz TIR nadaljuje, sprejme zvezek TIR.

5. Garantno združenje ne prevzame odgovornosti samo za blago, navedeno v zvezku TIR, temveč tudi za vsako blago, ki bi bilo morda spravljeno v označenem delu cestnega vozila ali označenem zabojniku, čeprav ni navedeno v zvezku TIR; odgovornost ne vključuje nobenega drugega blaga.

6. Za določitev dajatev in davkov iz odstavkov 1 in 2 tega člena se podatki o blagu, vpisani v zvezku TIR, štejejo za pravilne, če se ne dokaže nasprotno.

7. Kadar zneski iz odstavkov 1 in 2 tega člena zapadejo v plačilo, pristojni organi, če je to mogoče, zahtevajo plačilo od neposredno odgovorne osebe ali oseb, preden vložijo zahtevek zoper garantno združenje.“

vanju: odlok zveznega ministrstva) v zvezi s pravilnostjo postopkov v okviru tranzitnih postopkov med drugim vsebuje, pod točko 3, to določbo:

„V zvezi z zahtevki za plačilo uvoznih dajatev v okviru skupnostnega tranzitnega postopka ali skupnega tranzitnega postopka se šteje, da je bilo za terjatve predloženo jamstvo le, če je bilo za vsako tranzitno operacijo predloženo posamezno jamstvo in to jamstvo še ni bilo sproščeno.

Za vse druge terjatve, ki izhajajo iz skupnostnega tranzitnega postopka, skupnega tranzitnega postopka ali postopka TIR, se šteje, kot da zanje jamstvo ni bilo predloženo [...]“

III – Dejansko stanje in postopek

B – Nacionalna ureditev

A – Kriza postopka TIR

17. Odlok zveznega ministrstva za finance z dne 11. septembra 1996 (v nadalje-

18. Predvsem nemška vlada je Sodišče opozorila na dejanske okoliščine, v katerih je treba obravnavati to tožbo, in sicer na

opazno krizo, v kateri se je na začetku 90. let, zlasti pa z vzpostavitvijo notranjega trga 1. januarja 1993, znašel tranzitni postopek, ki se uporablja v Skupnosti, v okviru tega pa postopek TIR, in ki je povzročila razpad garancijskega sistema, na katerem temelji postopek TIR, in s tem – vsaj po navedbah nemške vlade – „skorajšnji razpad“ celotnega postopka TIR. Ta kriza je bila tudi predmet obravnave preiskovalnega odbora za preverjanje domnevnih kršitev ali nepravilnosti v skupnostnem tranzitnem postopku, ki ga je decembra 1995 ustanovil Evropski parlament in ki je predložil poročilo z dne 20. februarja 1997⁸ (v nadaljevanju: preiskovalno poročilo Evropskega parlamenta). To poročilo je sicer osredotočeno na skupnostni tranzitni postopek, toda izčrpno obravnava tudi postopek TIR.

19. Krizo – stranke si niso enotne glede njenega natančnega obsega – je povzročilo izrazito povečanje nepravilnosti v okviru postopka TIR, ki je sledilo odpiranju Vzhoda, vzpostavitvi notranjega trga in povečanju organiziranega kriminala, kar je spet povzročilo povečanje zatekanja k mednarodnemu združenju zavarovalnic, ki je vedno pogostejše odklanjalo prevzemanje kritja za terjatve na podlagi jamstva. Centralni organi v okviru

Konvencije TIR, upravni odbor TIR in zlasti delovna skupina za carinska vprašanja, ki vplivajo na promet, WP.30, v kateri so zastopane vse pogodbenice, vključno s Komisijo, so po navedbah nemške vlade in glede na preiskovalno poročilo Evropskega parlamenta spet obravnavali omenjene procese.

20. Na pobudo združenja IRU in mednarodnega združenja zavarovalnic je tem procesom najprej sledil odziv julija 1993 z uvedbo samostojnega zvezka TIR za posebej občutljivo blago, namreč tobak in alkohol, s povečanim jamstvom v višini 200.000 USD. 5. decembra 1994 pa je mednarodno združenje zavarovalnic razvezalo pozavarovalno pogodbo, kar je utemeljilo predvsem s prekomerno zaostritvijo tveganj, s katerimi zavarovalci niso bili seznanjeni, ter s splošnim pojavom goljufij in njihovo sistematičnostjo. Ta razveza je nato postala predmet arbitražnih postopkov.

21. Ob upoštevanju – kot navaja nemška vlada – plačilne nesposobnosti nemških garantnih združenj BDF⁹ in AIST¹⁰ ter

8 – PE 220.895 konč.

9 – Nemško zvezno združenje za prevoz blaga na dolge razdalje.

10 – Združenje za spodbujanje in razvoj mednarodnega cestnega prometa.

bojazni glede razpada garancijskega sistema postopka TIR je nemška vlada naposled na podlagi sporazumov z dne 31. julija 1996 in 26. maja 1997 odložila plačilo zapadlih terjatev do garantnih združenj (v nadaljevanju: moratoriji).

naj ji sporočijo vsebino teh in drugih morebitnih podobnih sporazumov, sklenjenih z drugimi dajalci zavarovanja, ter naj ji glede določenih, a neizterjanih lastnih sredstev iz nezaključenih zvezkov TIR sporočijo, kdaj in v kakšni obliki bi jih morali dati na razpolago Komisiji.

B – *Predhodni postopek in tožbeni razlogi*

22. Ob inšpekcijskem pregledu tradicionalnih lastnih sredstev, izvedenem v Nemčiji od 24. do 28. novembra 1997, je Komisija ugotovila, da nemški organi niso redno zaključevali določenih tranzitnih dokumentov v carinskem tranzitnem postopku (509 zvezkov TIR, ki so se nanašali na leta od 1993 do 1995 in na skupni znesek lastnih sredstev okrog 20 milijonov DEM). Carinski uradi so v primernem času poslali zahtevo za plačilo dajatev, tako da so dajalcu zavarovanja postavili rok. Vendar ni bilo izvršeno nobeno plačilo, nemški organi pa dolgovanih zneskov niso terjali pri sodišču. Postopki izterjave so bili zaradi moratorijev prekinjeni. Po navedbah nemških organov bi bilo treba zadevne zneske šteti za zneske, za katere ni bilo predloženo jamstvo v smislu zveznega odloka, zato naj bi te zneske vknjižili na račun B.

24. Nemški organi so v dopisu z dne 22. januarja 1998 zatrdili, da je njihova začasna odpoved uveljavljanju pravic na sodišču zaradi povečanja goljufij pri tranzitnih postopkih na podlagi zvezkov TIR ter posledične razveze pozavarovalne pogodbe s strani mednarodnega združenja zavarovalnic 5. decembra 1994 in začasne zaustavitve plačil mednarodnega združenja zavarovalnic nemškim garantnim združenjem, ki so posredno pozavarovana pri IRU, nujna za preprečitev stečaja teh združenj in s tem razpada postopka TIR v celotni Evropski uniji. Sicer pa naj bi bil zaradi pravic, ki se varujejo, v teku arbitražni postopek med IRU in mednarodnim združenjem zavarovalnic. Kot navajajo ti organi, je mogoče šteti, da so za terjatve iz nezaključenih tranzitnih operacij predložena jamstva v smislu določb o lastnih sredstvih le, če se predložena jamstva nanašajo na posamezne operacije in če zagotavljajo varstvo do višine dejanskega tveganja.

23. Komisija je z dopisom z dne 19. decembra 1997 nemške organe pozvala,

25. Komisija je z dopisom z dne 30. marca 1998 ponovila svojo zahtevo, da se ji dajo na razpolago zadevna lastna sredstva,

na kar so nemški organi odgovorili z dopisom z dne 22. maja 1998, da te zahteve ne morejo izpolniti, med drugim zato, ker bi v skladu z mnenjem Komisije nezakonito obremenili nemški proračun.

26. Komisija je z dopisom z dne 8. junija 1998 nemške organe ponovno pozvala, naj ji sporočijo informacije, ki jih je pred tem zahtevala za izračun morebitnih zamudnih obresti na podlagi člena 11 Uredbe št. 1552/89.

27. Nemški organi so v mnenju z dne 18. septembra 1998 ponovno potrdili svoje stališče.

28. Komisija je z dopisom z dne 30. oktobra 1998 od zvezne vlade med drugim zahtevala, naj nakaže določen znesek kot predplačilo pred zadnjim dnevom drugega meseca, ki sledi oddaji tega dopisa, in naj ji sporoči vse druge neizpodbijane carinske zneske, ki so bili predmet podobne obdelave (knjiženje na račun B namesto na račun A) v zvezi z zvezki TIR, ki jih nemški carinski uradi niso zaključili v letih od 1994 do 1998.

29. Nemški organi so v odgovoru z dne 4. marca 1999 navedli, da ne bodo izpolnili teh zahtev.

30. Komisija je v pisnem opominu z dne 15. novembra 1999 ponovila svoje stališče in navedla, da v nasprotju s tem, kar zatrjujejo nemški organi, niso sporna skupna jamstva, predložena za več terjatev, temveč jamstva za vsak zvezek TIR, ki v večini primerov krijejo terjatve popolnoma ali v velikem delu. Poleg tega naj bi se Nemčija, in to zadeva zlasti sporne zvezke TIR za leto 1995, začasno odpovedala uveljavljanju zapadlih terjatev pri dajalcu zavarovanja pod pogojem, da ta ostane odgovoren „z ustreznim lastnim prispevkom“ in da svoje terjatve odstopi pozavarovatelju iz naslova jamstva. Zato so bila tudi za terjatve iz leta 1995 in naslednjih let predložena jamstva in bi morale biti te terjatve – vsaj delno – knjižene na računu A in dane na razpolago, saj niso bile izpodbijane v rokih.

31. Nemški organi so v svojem odgovoru z dne 1. februarja 2000 ohranili in razvili svoje stališče, obenem pa so Komisiji sporočili sporazume, sklenjene z dajalci zavarovanja, ki se nanašajo na odlog plačila.

32. Komisija je 8. novembra 2000 na Nemčijo naslovila obrazloženo mnenje. V nasprotju s stališčem nemških organov meni, da terjatev ni mogoče šteti za izpodbijane zaradi arbitražnega postopka med

združenjem IRU in zavarovateljem. Glavnih terjatev naj dolžniki ne bi izpodbijali. Tudi iz zavrnitve pozavarovatelja, da bi prevzel odgovornost dolžnikov, ne izhaja izpodbijanje glavnih terjatev. Končno naj bi začasna odpoved Nemčije svojim terjatvam zadevala le in izključno odgovornost pozavarovatelja, ki krije garantna združenja. Glede na to naj obveznost dolžnikov in zato obveznost Zvezne republike Nemčije ne bi bila prizadeta, kar zadeva proračun Skupnosti. Poleg tega naj se v nasprotju z mnenjem Nemčije ne bi uporabljal člen 17(2) Uredbe št. 1552/89.

33. Komisija je od nemških organov, kot je to storila že prej, ponovno zahtevala, naj ji kot predplačilo takoj dajo na razpolago znesek 10.552.875 DEM, da bi se izognili dodatnim zamudnim obrestim, naj ji sporočijo vse druge neizpodbijane carinske zneske, ki so bili predmet podobne obdelave v zvezi z zvezki TIR, ki jih nemški carinski uradi niso zaključili v letih od 1994 do spremembe zveznega odloka iz leta 1996, in naj ji takoj dajo na razpolago zadevna lastna sredstva, da bi se izognili dodatnim zamudnim obrestim.

34. Nemčija je na obrazloženo mnenje odgovorila z dopisom z dne 10. januarja 2001,

v katerem v bistvu ponavlja svoje prejšnje stališče in ugovarja navedbam Komisije.

35. Nemški organi niso izpolnili zahtev Komisije, zato je ta vložila obravnavano tožbo, s katero Sodišču predlaga, naj odloči tako:

Zvezna republika Nemčija ni izpolnila obveznosti iz Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1552/89 z dne 29. maja 1989, ki je bila z veljavnostjo od 31. maja 2000 nadomeščena z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1150/2000, ki se nanaša na sistem virov lastnih sredstev, s tem, da:

1. ni redno zaključevala določenih tranzitnih dokumentov (zvezki TIR), kar je vodilo k temu, da lastna sredstva, ki iz tega izhajajo, niso bila niti pravilno knjižena niti v roku dana na razpolago Komisiji;
2. in Komisije ni obvestila o vseh drugih neizpodbijanih carinskih zneskih, ki so bili predmet podobne obdelave (knjiženje na račun B namesto na račun A)

v zvezi z zvezki TIR, ki jih nemški carinski organi niso zaključili v letih od 1994 do spremembe odloka zveznega ministrstva za finance iz leta 1996 (odlok z dne 11. septembra 1996, III B 1 – Z 0912 – 31/96).

IV – Preučitev tožbe

A – Dopustnost

3. Zvezna republika Nemčija mora na račun Komisije takoj nakazati lastna sredstva, ki niso bila plačana zaradi neizpolnitve obveznosti iz odstavkov 1 in 2.

1. Bistvene trditve strank

4. Zvezna republika Nemčija mora za morebitne zneske, ki so že bili preneseni na račun, navesti datum zapadlosti terjatve, dolgovan znesek in, če je to potrebno, datum nakazila.

5. V skladu s členom 11 Uredbe št. 1552/89 za obdobje pred 31. majem 2000 in s členom 11 Uredbe št. 1150/2000 za obdobje po 31. maju 2000 mora Zvezna republika Nemčija v proračun Skupnosti plačati obresti, ki jih dolguje zaradi prepozne računovodske vknjižbe.

36. *Nemška vlada* najprej navaja, da so tožbeni predlogi od 3 do 5, s katerimi se nalaga dolžnost takojšnjega nakazila lastnih sredstev, ki niso bila plačana, na račun Komisije, dolžnost navedbe ustreznih podatkov za morebitne zneske, ki so že bili preneseni na račun, in dolžnost plačila obresti, dolgovanih zaradi – domnevno – prepozne računovodske vknjižbe, nedopustni. S temi predlogi Komisija dejansko uveljavlja „zahtevke za plačilo“ oziroma „zahtevo za preiskave“. Vendar je Sodišče v postopku zaradi neizpolnitve obveznosti omejeno na preprosto ugotovitev neizpolnitve obveznosti. Zadevna država članica je zato dolžna sprejeti ukrepe, ki izhajajo iz te ugotovitve. Poleg tega je četrti tožbeni predlog obrnil dokazno breme za neizpolnitev obveznosti, ki naj bi ga nosila Komisija.

6. Zvezna republika Nemčija nosi stroške postopka.

37. *Vlada Kraljevine Belgije*, ki ji je bila v obravnavanem postopku dovoljena inter-

vencija v podporo Zvezni republiki Nemčiji, se v bistvenem strinja z mnenjem nemške vlade.

38. *Komisija* pa meni, da člen 228 ES Sodišču ne preprečuje podajanja ustreznih ugotovitev, katerih namen je prenehanje neizpolnitve obveznosti. Poleg tega opozarja, da člen 11 Uredbe o lastnih sredstvih vključuje natančno in nepogojno obveznost zadevne države članice glede plačila obresti zaradi prepozne računovodske vknjižbe lastnih sredstev. V zvezi s četrtem tožbenim razlogom *Komisija* opozarja, da je zelo odvisna od podatkov, ki jih predložijo države članice, da lahko preverja, ali te pravilno plačujejo dolgovane zneske lastnih sredstev, zato *Komisija* v takih primerih ne nosi dokaznega bremena v celoti.

39. Nazadnje je *Komisija* na obravnavi predlagala, naj se peti tožbeni razlog preoblikuje v tem smislu, da bi Sodišče ugotovilo, da je Zvezna republika Nemčija kršila člen 11 Uredbe o lastnih sredstvih s tem, da v proračun Skupnosti ni plačala dolgovanih obresti.

2. Presoja

40. Najprej je treba spomniti, da je – kot je nemška vlada pravilno navedla – postopek

zaradi neizpolnitve obveznosti v skladu s členom 226 ES naravnani le na ugotovitve, da katera od držav članic ni izpolnila neke obveznosti, ki jo ima na podlagi prava Skupnosti¹¹. Ugotovitev take neizpolnitve obveznosti zadevno državo članico v skladu s samim besedilom člena 228 ES zavezuje, da sprejme ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

41. Sodišče v obrazložitvi sodbe sicer lahko, kot je navedla *Komisija*, poda ustrezne ugotovitve, katerih namen je prenehanje neizpolnitve obveznosti, vendar Sodišče – drugače kot *Komisija* v predhodnem postopku – ne more državi članici naložiti, naj sprejme natančno določene ukrepe.¹²

42. V obravnavanem primeru pa je cilj tretjega, četrtega in petega tožbenega predloga to, da se zadevni državi članici naloži, da na račun vknjiži lastna sredstva, ki niso bila plačana, predloži podatke o določenih zneskih in nakazilih ter plača obresti.

43. *Komisija* v repliki sicer ni izpodbijala tega, da navedeni tožbeni predlogi presegajo

¹¹ – Glej že sodbo z dne 7. februarja 1979 v združenih zadevah Francija proti Komisiji (15/76 in 16/76, Recueil, str. 321, točka 27).

¹² – Glej sodbo z dne 14. aprila 2005 v zadevi *Komisija* proti Nemčiji (C-104/02, ZOdL., str. I-2689, točka 49).

ugotovitveni zahtevek, temveč je kot neutemeljeno zavrnila – pravilno – stališče nemške vlade, da je tožbeni predlog treba omejiti na ugotovitev. V zvezi s pristojnostjo Sodišča, predvideno v Pogodbi ES samo za ugotovitev neizpolnitve obveznosti v okviru postopka zaradi neizpolnitve obveznosti, ni pomembno to, da so, kot ugovarja Komisija, obveznosti, na katerih temeljijo ti predlogi, kot sta plačilo obresti ali obveznost lojalnega sodelovanja, natančne in nepogojne oziroma da država članica v zvezi s temi obveznostmi nima diskrecijske pravice.

44. Zato je v skladu s sodno prakso Sodišča treba tretji, četrti in peti tožbeni predlog šteti za nedopustne.¹³

45. Kljub temu je treba obravnavati preoblikovanje, ki ga je Komisija predlagala na obravnavi, in sicer v zvezi s petim tožbenim predlogom.

46. Zato je treba najprej ugotoviti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je namen predhodnega postopka, predpisanega v čle-

nu 226 ES, da se zadevni državi članici omogoči, da izpolni obveznosti iz prava Skupnosti in učinkovito uveljavi pravico do obrambe proti očitkom Komisije.¹⁴

47. Pri tem pravilen potek tega postopka ni samo bistveno zagotovilo za varstvo pravic zadevne države članice, ki ga predpisuje Pogodba, ampak tudi za to, da bo imel morebitni sporni postopek jasno določen predmet spora.¹⁵

48. V skladu s sodno prakso Sodišča mora zato tožba načeloma temeljiti na enakih očitkih, kot so tisti v obrazloženem mnenju in opominu, s katerim se je predhodni postopek začel.¹⁶

49. Vendar ta zahteva ne more iti tako daleč, da bi na vsak način zahtevala popolno skladnost med navedbo očitkov v opominu,

14 – Sodbe z dne 2. februarja 1988 v zadevi Komisija proti Belgiji (293/85, Recueil, str. 305, točka 13); z dne 20. marca 1997 v zadevi Komisija proti Nemčiji (C-96/95, Recueil, str. I-1653, točka 22), z dne 15. januarja 2002 v zadevi Komisija proti Italiji (C-439/99, Recueil, str. I-305, točka 10) in z dne 24. junija 2004 v zadevi Komisija proti Nizozemski (C-350/02, ZOdl., str. I-6213, točka 18).

15 – Sodbi z dne 13. decembra 2001 v zadevi Komisija proti Franciji (C-1/00, Recueil, str. I-9989, točka 53) in z dne 20. junija 2002 v zadevi Komisija proti Nemčiji (C-287/00, Recueil, str. I-5811, točka 17) ter sodba Komisija proti Nizozemski, navedena v opombi 14, točka 19.

16 – Med drugim sodbi z dne 9. novembra 1999 v zadevi Komisija proti Italiji (C-365/97, Recueil, str. I-7773, točka 23) in z dne 12. junija 2003 v zadevi Komisija proti Finski (C-229/00, Recueil, str. I-5727, točka 44).

13 – Glej prav tam, točka 51.

izrekom obrazloženega mnenja in tožbenimi predlogi. Predpostavka za dopustno odstopanje pa je, da predmet spora s tem ni bil razširjen ali spremenjen, temveč kvečjemu omejen.¹⁷

50. V tem smislu je tudi v skladu s sodno prakso glede ničnostnih in odškodninskih tožb pri Sodišču prve stopnje, ki je večkrat obravnavalo poseben primer naknadnega preoblikovanja predlogov, ki so navedeni v tožbi, taka sprememba dopustna samo pod pogojem, da „se s tem zgolj natančneje določijo tožbeni predlogi oziroma da spremenjeni predlogi ne presegajo začetnih predlogov“.¹⁸

51. Po mojem mnenju preoblikovanje, predlagano v obravnavanem primeru, presega to, kar se šteje za dopustno, kajti tako preoblikovanje v smislu ugotovitvenega zahtevka se ne sme obravnavati kot zgolj natančnejša opredelitev petega tožbenega predloga, temveč kot bistvena sprememba cilja tožbe.

52. V zvezi z možnostjo tožene države članice, da se brani, je treba upoštevati tudi to, da se je ta sprememba zgodila zelo pozno, namreč šele na obravnavi. Komisija je še z navedbami v repliki trdila, da ta tožbeni predlog obravnava tako, kot da je naravnčan na plačilo ustreznih zamudnih obresti.

53. Iz tega po mojem mnenju izhaja, da se pri obravnavanem postopku ne sme upoštevati preoblikovanja, ki ga je Komisija predlagala na obravnavi, glede petega tožbenega predloga, s katerim se nedopustna zahteva glede obveznosti spremeni v dopustni zahtevek za ugotovitev neizpolnitve obveznosti.

54. Iz navedenega je razvidno, da je treba obravnavano tožbo razglasiti za nedopustno, kolikor so predmet tožbe vknjižba lastnih sredstev, ki niso bila plačana, predložitev podatkov o določenih zneskih in nakazilih ter plačilo obresti (tretji, četrti in peti tožbeni razlog).

55. Nadaljnja preučitev obravnavane tožbe je zato omejena na presojo očitkov, na katerih temeljita prvi in drugi tožbeni predlog.

¹⁷ – Med drugim sodba Komisija proti Finski, navedena v opombi 16, točka 44, in sodba z dne 23. septembra 2004 v zadevi Komisija proti Franciji (C-280/02, ZOdl., str. I-8573, točka 30).

¹⁸ – Glej sodbi Sodišča prve stopnje z dne 21. oktobra 1998 v zadevi Vicente-Núñez proti Komisiji (T-100/96, RecFP, str. I-A-591 in II-1779, točka 51) in z dne 2. junija 2005 v zadevi Stroh proti Komisiji (T-177/03, ZOdl. JU, str. I-A-147 in II-651, točka 21).

B – *Temelj*

razpolago Komisiji, in s tem povezano neizpolnitev obveznosti lojalnega sodelovanja.

1. Prvi tožbeni predlog: nepravilnosti glede obdelave določenih zvezkov TIR, nepravilno knjiženje lastnih sredstev in nepravočasno dajanje lastnih sredstev na razpolago

a) Bistvene trditve strank

56. Prvi tožbeni predlog Komisije se v bistvu opira na dva očitka. Po eni strani Komisija ugovarja, da so nemški organi enostransko in brez dogovarjanja z njo odpovedali (sodno) izterjavo upoštevanih ugotovljenih terjatev oziroma sklepali moratorije z garantnimi združenji. Po drugi strani Komisija očita Zvezni republiki Nemčiji, da ni pravilno knjižila lastnih sredstev, ki iz teh postopkov pripadajo Skupnostim, posledično pa teh sredstev ni pravočasno dala na razpolago. Trdi, da bi bilo te zneske treba knjižiti na račun A.

57. Komisija vidi v tem neizpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz določb Skupnosti o lastnih sredstvih Skupnosti, zlasti neizpolnitev obveznosti iz člena 17 Uredbe o lastnih sredstvih, da se sprejmejo vsi potrebni ukrepi za zagotovitev, da se lastna sredstva dajo na

58. *Komisija* v zvezi z začasno odpovedjo izterjave terjatev navaja, da nemška vlada ni dokazala, da je ravnala v interesu Skupnosti, da bi se izognili razpadu postopka TIR. Kot je potrdila tudi preiskava Evropskega parlamenta, ni mogoče govoriti o popolnem razpadu garancijskega sistema postopka TIR. Preden so nemški organi sprejeli odločitev, da se začasno odpovedo izterjavi terjatev, bi se vsekakor morali posvetovati s Komisijo in drugimi državami članicami. Ta enostranski pristop nemških organov pomeni neizpolnitev dolžnosti sodelovanja, ki jo določa člen 10 ES, prav tako kot dejstvo, da so ti organi šele z odgovorom na uradni opomin izpolnili zahtevo, ki jo je večkrat ponovila Komisija, naj ji sporočijo podatke o moratorijih in drugih podobnih sporazumih. Zgolj sklicevanje na preiskave v zvezi s plačilno nesposobnostjo garantnih združenj, ne da bi se sprejeli konkretni ukrepi za izvršbo, ne zadošča za dokaz obstoja okoliščin, s katerimi bi v skladu s členom 17(2), drugi stavek, Uredbe o lastnih sredstvih lahko upravičili to, da ni mogoče zbrati dovolj sredstev. Nemški

organi naj bi s svojim ravnanjem kršili člen 17(1) Uredbe o lastnih sredstvih, na podlagi katerega morajo države članice sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se lastna sredstva dajo na razpolago Komisiji.

čljivo, temveč le v primeru, ko ob predložitvi jamstva plačilno nesposobni dolжник nazadnje ne bi mogel plačati carinskega dolga.

59. Komisija v podporo svojemu stališču, na podlagi katerega bi bilo treba v skladu s členom 6(2)(a) Uredbe o lastnih sredstvih knjižiti zadevne pravice na račun A kot terjatve, za katere je bilo predloženo jamstvo, še navaja, da naj bi bilo v postopku TIR za plačilo carin predloženo jamstvo, in sicer z zvezki TIR, v primeru nepravilnosti pa bi garantna združenja odgovarjala skupaj in solidarno. Namen računa B v skladu s členom 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih ni varstvo držav članic in njihovih proračunov, temveč to, kot izhaja iz uvodnih izjav Uredbe o lastnih sredstvih, da se omogoči natančnejše spremljanje in nadzor postopkov, ki jih sprejmejo države članice za zbiranje lastnih sredstev. Ta namen naj bi postal absurden, če bi lahko države članice prosto presojale kakovost jamstev in same, brez soglasja Komisije, odločile o tem, na kateri račun morajo biti vknjižene terjatve, za katere je bilo predloženo jamstvo.

60. Knjiženje na račun A ne pomeni, da je jamstvo „neposredno in takoj“ uresni-

61. Nemška vlada naj bi le na splošno, ne pa konkretno prerekala, da zadevna jamstva v obravnavanem primeru zadostujejo. Enako naj ne bi prerekala, da zadevna jamstva zadostujejo vsaj za delno kritje terjatev v vseh primerih. Zato bi ta jamstva morala biti knjižena na računu A, razen če bi bila zaradi odpovedi pozavarovalca potrebna drugačna presoja. Načeloma naj bi bila odločilna datum, ko se je postopek TIR začel, in datum, ko je bilo predloženo ustrezno jamstvo.

62. Iz tega izhaja, da bi morale biti terjatve izpred leta 1995 vsekakor knjižene na račun A in dane na razpolago. Glede terjatev, nastalih po letu 1995, bi morale trditev nemških organov, da bi bilo že takrat treba zaradi odpovedi pozavarovalca šteti, da za terjatve ni bilo predloženo jamstvo, povzročiti, da ti organi ne bi dovolili postopka, ker jamstvo ni predloženo. Če so ga vseeno dovolili, torej brez jamstva, in so zato terjatve vknjižili na račun B, bi morali tudi prevzeti tveganje, povezano z izterjavo teh terjatev.

Ob upoštevanju moratorijev bi bilo treba izhajati iz načela, da je bilo predloženo vsaj delno jamstvo. Posledično bi se moralo tudi za terjatve od leta 1995 naprej šteti, da je bilo zanje predloženo jamstvo, in bi morale biti knjižene na računu A.

63. Komisija še opozarja, da naj bi imele države članice v skladu s členom 8 Konvencije TIR možnost uveljavljati svoje pravice proti garantnim združenjem. Dejstvo, da so poroki odgovorni le podredno, naj ne bi bilo pomembno. Tožba naj bi se nanašala le na zakonito določene terjatve, ne pa na terjatve, ki se jih izpodbija. Člen 6(2)(b), drugi stavek, Uredbe o lastnih sredstvih naj se ne bi uporabljal v obravnavanem primeru, v katerem je postavljeno pod vprašaj jamstvo poroka za terjatev, ker porok ne izpodbija glavne terjatve, temveč je le njegova sposobnost plačati jamstvo negotova.

64. Po mnenju *nemške vlade* pa so carinski organi pravilno vknjižili zahteve za plačilo na račun B, ker dajalci zavarovanja od leta 1993 naprej niso več dajali zadostnih jamstev. Iz besedila, sistematike in namena Uredbe o lastnih sredstvih naj bi izhajalo, da jamstvo, ki ne zagotavlja, da bo dajalec

zavarovanja plačal dolgovane zneske – torej jamstvo zgolj „na papirju“ –, ne pomeni jamstva v smislu člena 6(2)(b). V skladu s samim besedilom te določbe in uvodnimi izjavami te uredbe bi morale biti na računu A knjižene le terjatve, za katere je bilo predloženo jamstvo in je gotovo, da bo to jamstvo dejansko lahko izvršeno, kar pa ni tako v primeru plačilno nesposobnih dajalcev zavarovanja (očitno nezadostno premoženje dajalcev zavarovanja; po pravni oceni, izdelani v predhodnem postopku, bi dajalcem zavarovanja, ki ne bi bili več sposobni poplačati niti dvanajstine terjatev države, grozil stečaj) ali v primeru razvezanih (zavrnitev plačila mednarodnega združenja zavarovalnic) ali pomanjkljivih „mednarodnih zavarovalnih verig“. Neizterjane terjatve, za katere pa je bilo predloženo jamstvo, naj bi se načeloma pojavljale med „pravic[ami], ki še niso izterjane“ (člen 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih). Izjema (ki bi jo bilo treba razlagati ozko) pri tem načelu bi se lahko naredila le, če bi se izkazalo, da so jamstva izvršljiva brez težav. Države članice naj ne bi bile zavezane vnaprej plačati terjatev, za katere ni bilo predloženo jamstvo oziroma jamstvo zanje ne zadostuje.

65. Komisija naj bi napačno razlikovala med obdobjema pred letom 1995 in po njem. Neustrezna je že domneva, da naj bi bilo dajanje lastnih sredstev na razpolago zaradi predloženih jamstev odvisno od začetka postopka TIR. Po eni strani naj bi odpoved pozavarovatelja pomenila takojšnjo

in retroaktivno ustavitev plačil. Po drugi strani bi bilo treba, ker ima jamstvo stranski značaj, najprej izpeljati postopek poizvedb in postopek obdavčenja (člen 8(7) Konvencije TIR), in sicer pred uveljavljanjem pravic pri garantnih združenjih, torej po letu 1994. Ta postopka lahko trajata več let.

proti garantnim združenjem in preverjanje dejanskega premoženja združenj).

66. V nasprotju s tem, kar zatrjuje Komisija, nemški organi po razvezi pozavarovalne pogodbe konec leta 1994 niso mogli odkloniti dovoljenja za uporabo postopka TIR, ne da bi dopustili, poleg skoraj popolnega paraliziranja trgovine vzhod-zahod, enostransko kršitev sestavnega dela carinskega prava Skupnosti (člen 91 carinskega zakonika). Država članica namreč ne more na lastno pobudo zahtevati dodatnih jamstev, ne da bi kršila Konvencijo TIR (člen 4) in Sklepe TIR.

68. V preostalem naj bi bilo treba očitek, da nemški organi niso zadostno sodelovali s Komisijo pri ugotavljanju dejanskega stanja, zlasti glede vsebine moratorijev, zavrniti. O glavni vsebini teh sporazumov naj bi bila Komisija obveščena že nekaj tednov po njenem opominu.

69. *Belgijska vlada* šteje zadevne zneske za „izpodbijane“ zneske v smislu člena 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih; porok odgovarja skupaj in solidarno, zato mora obveznost plačila izpodbijati v enakem obsegu kot glavni dolжник.

67. Nemška vlada podredno navaja, da se teh zneskov, čeprav bi bilo treba šteti, da je šlo za „terjatve, za katere je bilo predloženo jamstvo“, ne bi smelo dati na razpolago Komisiji, ker naj jih zlasti zaradi višje sile v smislu člena 17(2), prvi stavek, Uredbe o lastnih sredstvih ne bi bilo mogoče izterjati. Nemški organi pa naj bi storili vse, da bi izterjali zapadle terjatve (pilotni postopek

70. Poleg tega morajo države članice dati carine na razpolago Komisiji le takrat, ko so bile dejansko v celoti plačane, in ne, kot navaja Komisija, že pred tem, če je za del carinskih dajatev predloženo jamstvo. Iz tega izhaja, da ni mogoče govoriti o nepravlačnem dajanju sredstev, ki ustrezajo zadevnim zneskom, na razpolago.

71. Zvezna republika Nemčija tudi ni kršila načela lojalnosti Skupnosti, saj naj bi se z moratoriji izognila še večji škodi za postopek TIR. Komisija je bila tudi na tekočem glede težav s plačili, ki so jih imeli poroki.

pristojno, da posebej odloči, ali je Zvezna republika Nemčija kršila carinsko zakonodajo oziroma Konvencijo TIR. Morebitne take kršitve so v obravnavanem primeru upoštevne le, če vključujejo tudi kršitve ureditve o lastnih sredstvih oziroma vplivajo na način dajanja na razpolago lastnih sredstev iz carinskih dajatev.

b) Presoja

72. Prvič, vnaprej je treba opozoriti, da nemška vlada ne izpodbija ugotovitev Komisije glede dejanskega stanja, na katerih temelji obravnavani postopek in po katerih je bil postopek izterjave v zvezi z zvezki TIR, ki so se nanašali na leta od 1993 do 1995, prekinjen oziroma se – zaradi moratorijev – sploh ni začel, ustrezni zneski pa so bili knjiženi na račun B. Sporno pa je to, ali Zvezna republika Nemčija s tem ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi prava Skupnosti. Različna so tudi mnenja glede okoliščin, ki se nanašajo na delovanje postopka TIR in na njegovo upoštevnost v obravnavanem postopku.

74. Tretjič, obravnavana tožba se nanaša, kot Komisija izrecno navaja, le na zakonito določene terjatve iz postopka TIR, torej na pravice, določene v skladu s členom 1(1) Uredbe o lastnih sredstvih. Določitev terjatev v obravnavanem primeru torej ni sporna, zato okvir spora postavlja vprašanje, v katerih okoliščinah je treba dati Skupnostim na razpolago ekvivalent določenih, a neizterjanih pravic. Posledično je odločilno tudi to, kdo prevzame tveganje, povezano s postopkom carinjenja, ki ga opravijo organi držav članic, in z izterjavo pravic Skupnosti do lastnih sredstev.

73. Drugič, ugotoviti je treba, da so očitki Komisije v obravnavanem postopku glede na tožbeni predlog omejeni na kršitve Uredbe o lastnih sredstvih. Sodišče posledično ni

75. S tem je mišljeno tudi razmerje med ureditvijo o lastnih sredstvih, s katero se določi način, kako države članice zagotavljajo

lastna sredstva Skupnosti¹⁹, ter pravili o oblikovanju in izterjavi različnih lastnih sredstev – v obravnavanem primeru carinskih dajatev –, ki so primarno vezana na carinske predpise Skupnosti (torej predvsem na CZ, Uredbo o izvajanju CZS in Konvencijo TIR) in nacionalne določbe, predvidene v zakonih in drugih predpisih.

76. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da obstaja, na kar je večkrat opozorila tudi Komisija, „nerazdružljiva vez med obveznostjo določitve lastnih sredstev Skupnosti, obveznostjo knjiženja teh sredstev na račun Komisije v predpisanem roku in tudi obveznostjo plačila zamudnih obresti“.²⁰

77. Ta sodna praksa v zvezi z „nerazdružljivo vezjo“ pa se nanaša – vsaj glede na njen izvor – na čas pred tu upoštevno različico Uredbe o lastnih sredstvih²¹, s katero je bil uveden račun B, katerega uporaba je v obravnavanem primeru sporna.

78. Do takrat se knjiženju ni pripisoval poseben pomen v zvezi z obveznostjo knjiženja določenih pravic. Zneske, ki ustrezajo določenim pravicam, je bilo treba – ne glede na njihovo dejansko izterjavo – zagotoviti Skupnostim v ustreznem roku. Državam članicam ni bilo treba dati na razpolago teh zneskov samo, če jih zaradi višje sile niso mogle zbrati.²² Tako je Sodišče že v sodbi z dne 5. maja 1977 ugotovilo, „da morajo države članice lastna sredstva ne le določiti, ampak jih v celoti, vključno z ekvivalentom morebitnih neizterjanih zneskov, dati na razpolago Komisiji, razen če teh zneskov zaradi višje sile niso mogle zbrati. Uveljavljanje zahtevkov in izterjava z namenom pridobitve lastnih sredstev sta torej nalogi držav članic, ki bodo s tem namenom še naprej dejavne v odnosu do dolžnikov“.²³

79. V tej sodni praksi je izraženo to, kar je generalni pravobranilec Geelhoed v sklepnih predlogih, predstavljenih 10. marca 2005, ki so jih v obravnavanem primeru omenile

19 – Glej drugo uvodno izjavo Uredbe o lastnih sredstvih.

20 – Med drugim sodba z dne 16. maja 1991 v zadevi Komisija proti Nizozemski (C-96/89, Recueil, str. I-2461, točka 38) in sodba Komisija proti Nemčiji, navedena v opombi 12, točka 69.

21 – Glej na primer sodbi z dne 20. marca 1986 v zadevi Komisija proti Nemčiji (303/84, Recueil, str. 1171, točka 11) in z dne 21. septembra 1989 v zadevi Komisija proti Grčiji (68/88, Recueil, str. 2965, točka 17).

22 – Glej člena 7 in 9 ter člen 17(2) Uredbe Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 2891/77 z dne 19. decembra 1977 o izvajanju Sklepa z dne 21. aprila 1970 o nadomestitvi finančnih sredstev držav članic z lastnimi sredstvi Skupnosti (UL L 336, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 2891/77).

23 – Sodba z dne 5. maja 1977 v zadevi Pretura Cento proti X (110/76, Recueil, str. 851, točka 4/6).

stranke v postopku, označil kot „jasno ločitev med področjema lastnih sredstev in carinskih pravil“.²⁴

ni obveznosti dajanja na razpolago sredstev za ugotovljene terjatve, če teh zaradi višje sile ni bilo mogoče izterjati in – kot novost v primerjavi z Uredbo št. 2891/77 – če se po celoviti oceni ugotovi, da brez krivde zadevne države članice dolgoročno sredstev ni mogoče zbrati.

80. Gledano z vidika porazdelitve tveganja med Skupnostjo in državami članicami to pomeni, da so morale države članice, s tem ko naj bi Skupnostim zagotovile tudi zneske, ki ustrezajo določenim pravicam in ki niso bili izterjani, vsekakor odgovarjati za finančne posledice težav ali napak v zvezi z uvedbo in pobiranjem dajatev, razen če teh zneskov niso mogle zbrati zaradi višje sile.

82. Treba je opozoriti, da v skladu s tu upoštevno različico Uredbe o lastnih sredstvih za pravice, ki se knjižijo na račun B, ni obveznosti knjiženja do izterjave ustreznih zneskov ne glede na primere višje sile in dolgoročne nemožnosti, določene v členu 17(2) te uredbe, s tem pa tudi ni obveznosti plačila zamudnih obresti. V zvezi s temi pravicami bi bilo zato treba relativizirati „nerazdružljivo vez“ med obveznostjo določitve lastnih sredstev, obveznostjo knjiženja teh sredstev in obveznostjo plačila zamudnih obresti.

81. Z uvedbo računa B v Uredbi o lastnih sredstvih se je ta porazdelitev tveganja očitno spremenila v prid državam članicam, kolikor se obveznost dajanja na razpolago sredstev v zvezi z določenimi pravicami povezuje z izterjavo ustreznih zneskov. Pri pravicah, ki se prikazujejo na računu B, se knjiženje v skladu s členom 10(1) Uredbe o lastnih sredstvih izvede šele v ustreznem roku *po izterjavi* zneskov, ki ustrezajo tem pravicam. Tudi v prihodnje tako kot prej velja, da v skladu s členom 17(2) te uredbe

83. Tako postane za obravnavani primer odločilno to, katere pravice se knjižijo na račun B in torej nakažejo na račun Skupnosti šele po njihovi izterjavi. V skladu z besedilom člena 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih gre tu po eni strani za določene pravice, ki še

24 – Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Geelhoeda, predstavljeni 10. marca 2005 v zadevi Komisija proti Dansk (sodba z dne 15. novembra 2005, C-392/02, ZOdl., str. I-9811, točki 62 in 63 ter opomba 24).

niso izterjane in za katere ni bilo predloženo jamstvo, po drugi strani pa za (neizterjane²⁵) določene pravice, za katere je bilo sicer predloženo jamstvo, a se njihova višina izpodbija in bi se po rešitvi nastalega spora lahko spremenila. Iz tega izhaja, da se na račun A knjižijo izterjane terjatve, neizterjane terjatve pa, če je bilo predloženo jamstvo in če se terjatve ne izpodbijajo.

rovanja, torej garantna združenja, izpodbijajo zadevne glavne terjatve, kot je navedla belgijska vlada.

84. V obravnavanem primeru nemška vlada pred Sodiščem ni zatrjevala, da so bile sporne terjatve izpodbijane, Komisija pa je tudi omejila tožbo na „zakonito določene terjatve“, ki niso predmet ugovora. V preostalem se strinjam s Komisijo, da se mora izpodbijanje, kot izhaja iz samega besedila člena 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih, nanašati na pravico samo, ne pa na jamstvo, da je torej mišljeno izpodbijanje glavnega carinskega dolga. Vendar gre v obravnavanem primeru za uveljavljanje pravic proti garantnim združenjem na podlagi predloženega jamstva in s tem za uveljavljanje jamstva. Zato v obravnavanem postopku ni pomembno to, ali lahko tudi dajalci zava-

85. Kar pa zadeva vprašanje, ali je šlo pri zadevnih določenih pravicah iz postopka TIR za terjatve, za katere je bilo predloženo jamstvo v smislu člena 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih in bi bilo te terjatve zato treba knjižiti na račun A, je treba ugotoviti, da ta določba zahteva zgolj to, da „je bilo predloženo jamstvo“, ne da bi bilo podrobneje opredeljeno, kaj se šteje za „jamstvo“.

86. Kar zadeva razlago te določbe, sprva ne prepriča utemeljitev Komisije, v skladu s katero namen računa B ni zaščita finančnih interesov držav članic, temveč natančnejši nadzor postopkov, ki jih sprejmejo države članice za zbiranje lastnih sredstev. Na zadnjenavedeni namen se sicer sklicuje tudi tretja uvodna izjava Uredbe o lastnih sredstvih, toda to ne izključuje tega, da je treba upoštevati tudi finančna tveganja, s katerimi se srečujejo države članice, kot sem navedla zgoraj. To po mojem mnenju izhaja ravno iz ureditve, povezane z računom B in skladne s členom 10(1) Uredbe o lastnih sredstvih, na

25 – Po mojem mnenju iz člena 10(1) Uredbe o lastnih sredstvih izhaja, da gre tudi tu za neizterjane pravice, kajti ta uredba knjiženje povezuje z izterjavo.

podlagi katere se pravice, ki se knjižijo na ta račun, nakažejo šele po izterjavi.

87. Tudi po uvedbi računa B je treba neizterjane zneske dati na razpolago Skupnostim, s „predložitvijo jamstva“ pa se zmanjša tveganje držav članic, da bi sredstva, dana na razpolago, na koncu morale poplačati z lastnimi sredstvi. V tem smislu nič ne nasprotuje temu, da bi izhajali, kot je predlagala nemška vlada, iz splošne opredelitve „varščine“ v členu 3(a) Uredbe Komisije (EGS) št. 2220/85 z dne 22. julija 1985²⁶, na podlagi katere gre za „zagotovilo, da bo plačan [...] znesek v korist pristojnega organa, če ne bo izpolnjena določena obveznost“. Med klasične varščine v tem smislu gotovo spadajo jamstva, pri katerih se, povedano na splošno, porok v odnosu do upnika na različne načine zaveže, da bo prevzel odgovornost za izpolnitev obveznosti tretje osebe.

88. Z jamstvom v smislu člena 8 Konvencije TIR, katerega vsebino urejajo hkrati ta konvencija, pravo Skupnosti in poroštevna pogodba, za katero velja nemško pravo,

sklenjena z Zvezno republiko Nemčijo²⁷, se garantna združenja zavezujejo, da bodo plačala carinske dajatve za osebe, ki dolgujejo te zneske, in da so zavezana skupaj in solidarno z dolžniki za plačilo teh zneskov, ob tem pa se, če je to mogoče, plačilo najprej izterja od dolžnikov. Ni jasno, zakaj se to jamstvo za carinske dajatve, čeprav gre za skupno jamstvo in ne za posamično predložitev jamstva, načeloma ne šteje za jamstvo v smislu člena 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih.

89. Vendar gre pri postopku TIR za jamstvo, ki je omejeno po znesku, tako da znesek vsakokratnega carinskega dolga lahko, kot je poudarila nemška vlada, presega znesek predloženega jamstva. Potemtakem se po mojem mnenju zadevne pravice knjižijo na račun A samo do zneska predloženega jamstva, torej kolikor je predloženo jamstvo v ustreznem znesku. Zdi se, da to še najbolj ustreza že omenjenim prizadevanjem glede uvedbe računa B v povezavi z ureditvijo o dajanju sredstev na razpolago v skladu s členom 10(1) Uredbe o lastnih sredstvih, da se države članice v zvezi z neizterjanimi pravicami bolje zaščitijo pred finančnim tveganjem oziroma da je obveznost knji-

26 – Uredba z dne 22. julija 1985 o skupnih podrobnih pravilih za uporabo sistema varščin za kmetijske proizvode (UL L 205, str. 5).

27 – Glej sodbo z dne 23. septembra 2003 v zadevi Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (BGL) (C-78/01, Recueil, str. I-9543, točka 45).

ženja lastnih sredstev bolj vezana na dejansko izterjavo teh sredstev. Ta cilj je med drugim izražen tudi v členu 6(2)(b) Uredbe o lastnih sredstvih v zvezi z izpodbijanimi pravicami, kolikor gre za sklicevanje na možnost, da bi se višina teh pravic po rešitvi nastalega spora lahko spremenila.

90. Temu ustrezno se torej določene pravice na podlagi zvezkov TIR načeloma knjižijo na račun A vsaj do zneska zgornje meje kritja, dogovorjene v postopku TIR, do katere garantna združenja prevzamejo odgovornost za carinske dolgove, in se dajo na razpolago Skupnostim v roku, določenem v členu 10(1), prvi pododstavek, Uredbe o lastnih sredstvih.

91. Vendar ta ugotovitev v obravnavanem primeru ni dokončna, ker izhaja le iz normativne podlage postopka TIR in nekako prikazuje idealne razmere v tem postopku in garancijskem sistemu, predvidenem v okviru tega postopka. Dejansko so se v 90. letih vedno očitneje pojavljale pomanjkljivosti sistema, ki so vodile v „krizo“ postopka TIR, prikazano že v okviru predstavitve dejanskega stanja.²⁸

28 – Glej točko 20 zgoraj in naslednjo točko.

92. Menim, da na podlagi predloženih dokumentov ni mogoče priti do končne presoje glede natančnega obsega, vzrokov in učinkov te krize, zlasti v zvezi z učinkovitostjo garancijskega sistema na splošno, še posebej pa z zmožnostjo nemških garantnih združenj. Nazadnje niti preiskovalno poročilo Evropskega parlamenta, izdelano v zvezi s temi zapletenimi vprašanji, ne more ustvariti jasne slike o tem.

93. Kljub temu je po eni strani treba ugotoviti, da je manevrski prostor držav članic na tem področju omejen, kot je navedla nemška vlada, s Konvencijo TIR, katere pogodbenica je tudi Skupnost in ki določa ustrezen garancijski sistem. Po drugi strani tudi sama Komisija, na podlagi njenega sodelovanja v ustreznih organih v okviru Konvencije TIR, ni izvzeta iz odgovornosti za učinkovitost postopka TIR. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v poročilu Evropskega parlamenta večkrat poudarjena (so)odgovornost Komisije za potek krize tranzitnega postopka oziroma postopka TIR in za pomanjkljivo premoščanje krize.²⁹

94. Iz tega izhaja, da pomanjkljivosti sistema v okviru postopka TIR, težav pri izterjavi

29 – Glej na primer sklep strnjenega pregleda preiskovalnega poročila Evropskega parlamenta v točki 1.1.5. Glej tudi ugotovitev v točki 9.2.3.4 v zvezi z „nedelovanjem Komisije“: „Skratka, ravnanje Komisije je bilo še do nedavnega dokaz za žal vse preveč znano nemobilnost birokracije. Vloga Komisije v zvezi s tranzitnim postopkom je bila izključno v odzivanju, namesto v delovanju na lastno pobudo.“

carinskih dolgov in tveganja v zvezi z lastnimi sredstvi ne gre prehitro in na splošno pripisati državam članicam oziroma v konkretnem primeru Zvezni republiki Nemčiji.

sprejemajo v skladu s Pogodbo.³² Iz tega je Sodišče izpeljalo obveznost države članice, da zaradi lojalnega sodelovanja s Komisijo sprejema ukrepe, ki zagotavljajo uporabo določb Skupnosti o ugotavljanju morebitnih lastnih sredstev.³³

95. Ne glede na to je treba preučiti, ali Zvezna republika Nemčija s svojim ravnanjem – namreč z odlogom plačila spornih terjatev in s knjiženjem teh terjatev na račun B –, s katerim se je odzvala na krizo postopka TIR in na njene posledice, ni izpolnila svojih obveznosti iz prava Skupnosti v zvezi z lastnimi sredstvi.

97. Poleg tega je Sodišče v zvezi s težavami pri izvrševanju odločbe Komisije na področju državnih pomoči ugotovilo, da morata Komisija in država članica v skladu z načelom lojalnega sodelovanja ob polnem upoštevanju določil Pogodbe sodelovati v dobri veri, da bi premostili te težave. Zato mora država članica tudi o težavah, s katerimi se srečuje, obvestiti Komisijo, da ta presodi o njih.³⁴ To načelo je mogoče uporabiti tudi pri težavah na drugih področjih prava Skupnosti.

96. V skladu s splošnim načelom, kot je določeno predvsem v členu 10 ES³⁰, v zvezi z lastnimi sredstvi pa izraženo tudi v Uredbi o lastnih sredstvih³¹, so državam članicam in institucijam Skupnosti naložene vzajemne obveznosti lojalnega sodelovanja. V skladu s sodno prakso Sodišča morajo države članice Komisiji olajševati izpolnjevanje njenih nalog, ki med drugim obsegajo skrb za uporabo določb Pogodbe in ukrepov, ki jih institucije

98. Nazadnje je Sodišče priznalo, da lahko država članica na področju, ki je v pristojnosti Skupnosti, ravna kot skrbnica skupnega interesa in sprejme, če pristojna institucija Skupnosti ne ravna primerno, začasne nujno potrebne ohranitvene ukrepe, ki jih more-

30 – Med drugim glej že sodbi z dne 15. januarja 1986 v zadevi Derrick Guy Edmund Hurd (44/84, Recueil, str. 29, točka 38) in z dne 22. septembra 1988 v združenih zadevah Francija proti Parlamentu (358/85 in 51/86, Recueil, str. 4821, točka 34).

31 – Predvsem v členih 17(1) in 18(2) Uredbe o lastnih sredstvih; glej sodbo z dne 7. marca 2002 v zadevi Komisija proti Italiji (C-10/00, Recueil, str. I-2357, točka 90).

32 – Zlasti sodba z dne 12. septembra 2000 v zadevi Komisija proti Nizozemski (C-408/97, Recueil, str. I-6417, točka 16).

33 – Sodba Komisija proti Italiji, navedena v opombi 31, točka 89.

34 – Glej zlasti sodbe z dne 22. marca 2001 v zadevi Komisija proti Franciji (C-261/99, Recueil, str. I-2537, točka 24), z dne 3. julija 2001 v zadevi Komisija proti Belgiji (C-378/98, Recueil, str. I-5107, točka 31) in z dne 2. julija 2002 v zadevi Komisija proti Španiji (C-499/99, Recueil, str. I-6031, točka 24).

biti zahtevajo okoliščine; taki ukrepi morajo biti uresničeni v postopku sodelovanja med Komisijo in državo članico. Nikakor pa ni dovoljeno sprejemati nacionalnih zaščitnih ukrepov proti ugovorom, pridržkom ali pogojem, ki jih postavi Komisija.³⁵

99. Ob upoštevanju te sodne prakse bi bilo zaradi lojalnega sodelovanja pri uporabi določb o lastnih sredstvih v obravnavanem primeru vsekakor nujno, da Zvezna republika Nemčija glede težav, s katerimi se srečuje pri postopku TIR, predvsem glede težav pri garancijskem sistemu, stopi v stik s Komisijo in z njo uskladi svoje ravnanje v zvezi z uporabo zakonodaje Skupnosti o lastnih sredstvih. Namesto tega je Zvezna republika Nemčija brez dogovora s Komisijo – razprava s Komisijo je sledila šele naknadno in na zahtevo Komisije na podlagi inšpekcijskih pregledov, ki jih je ta opravila – ustavil postopke izterjave zoper poroke oziroma sklenila moratorije in pozneje vknjižila zadevne pravice do lastnih sredstev Skupnosti na račun B, tako da Skupnostim – vsaj sprva – ni bilo mogoče nakazati ustreznih zneskov.

100. Iz tega izhaja, da ni treba podrobno preučiti, koliko so bili ukrepi, ki jih je sprejela Zvezna republika Nemčija, potrebni zaradi okoliščin, ali in koliko za pravice iz postopka TIR dejansko ni bilo več predloženo jamstvo ter ali posledično zadevnih zneskov v smislu člena 17(2) Uredbe o lastnih sredstvih zaradi višje sile ni bilo mogoče izterjati oziroma dolgoročno ni bilo mogoče zbrati, da se ugotovi, da Zvezna republika Nemčija s samovoljnim odlogom plačila spornih ugotovljenih terjatev in s knjiženjem teh na račun B ni izpolnila obveznosti, izražene predvsem v členu 17(1) Uredbe o lastnih sredstvih, da bi v lojalnem sodelovanju s Komisijo sprejela potrebne ukrepe za zagotovitev, da so v skladu z Uredbo o lastnih sredstvih Komisiji na razpolago lastna sredstva Skupnosti.

101. Zato je prvi tožbeni predlog Komisije utemeljen.

2. Drugi tožbeni predlog: opustitev sporočitve Komisiji nekaterih drugih neizpodbitnih carinskih zneskov, ki so bili predmet podobne obdelave v zvezi s knjiženjem

³⁵ – Glej sodbi z dne 5. maja 1981 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu (804/79, Recueil, str. 1045, točke od 30 do 32 in 37) in z dne 15. decembra 1987 v zadevi Irska proti Komisiji (325/85, Recueil, str. 5041, točki 15 in 16).

102. V okviru drugega tožbenega razloga Komisija ugovarja, da je nemški organi niso

obvestili o vseh drugih neizpodbijanih carinskih zneskih, ki so bili v zvezi z zvezki TIR, ki jih nemški carinski organi niso zaključili v letih od 1994 do spremembe Odloka iz leta 1996, predmet podobne obdelave (kot pregledani zvezki TIR), da so bili torej knjiženi na račun B.

ščanja. Pri izpolnjevanju naloženih nalog naj bi bila Komisija upravičena do obveščanja le v skladu s pravili, ki jih določi Svet (člen 284 ES). Svet naj ne bi sprejel splošne ureditve o predložitvi podatkov ali o splošni pravici do pregleda. Iz tega naj bi izhajalo, da splošna pravica obveščanja, ki jo zahteva Komisija, ni predvidena.

a) Bistvene trditve strank

103. *Komisija* navaja, da za države članice velja posebna obveznost sodelovanja na področju lastnih sredstev, zaradi česar naj bi bile te odgovorne za zagotovitev, da se Komisiji dajo na razpolago vse informacije, ki jih ta potrebuje za izpolnitev svojih obveznosti v zvezi z nadzorom pravilne uporabe določb o lastnih sredstvih. V obravnavanem primeru lahko Komisija od Zvezne republike Nemčije zahteva vse informacije, ki so potrebne za preverjanje obstoja prepričljivo prikazane neizpolnitve obveznosti in tega, v kolikšnem obsegu so že bili sprejeti ukrepi proti temu. Države članice so dolžne organizirati svoje carinske uprave tako, da lahko izpolnijo omenjeno zahtevo za informacije.

104. *Nemška vlada* zatrjuje, da se Komisija ne more sklicevati na splošno pravico obve-

b) Presoja

105. Na podlagi ustaljene sodne prakse morajo države članice v skladu z načelom lojalnega sodelovanja, kot je določeno predvsem v členu 10 ES, v dobri veri sodelovati pri vseh poizvedbah Komisije na podlagi člena 226 ES in ji posredovati vse v ta namen zahtevane informacije.³⁶

106. Kar zadeva zlasti področje lastnih sredstev, je Sodišče v sodbi v zadevi C-10/00 ugotovilo, da obstaja obveznost držav članic – ki je posebej določena v določbah v zvezi s preverjanjem lastnih sredstev –, da zaradi lojalnega sodelovanja s Komisijo

³⁶ – Zlasti sodbi z dne 11. decembra 1985 v zadevi Komisija proti Grčiji (192/84, Recueil, str. 3967, točka 19) in z dne 6. marca 2003 v zadevi Komisija proti Luksemburgu (C-478/01, Recueil, str. I-2351, točka 24).

sprejemajo ukrepe, ki zagotavljajo uporabo določb Skupnosti o ugotavljanju morebitnih lastnih sredstev.³⁷

107. Na podlagi te obveznosti mora v primeru, „ko je Komisija močno odvisna od elementov, ki jih predloži zadevna država članica, ta država na primeren način dati Komisiji na razpolago dokazila in druge potrebne dokumente, tako da slednja lahko preveri, ali in eventualno koliko so zadevni zneski povezani z lastnimi sredstvi Skupnosti“.³⁸

108. V obravnavanem primeru je Komisija nemške organe v okviru predhodnega postopka večkrat in natančno pozvala, naj ji sporočijo vse druge neizpodbijane carinske zneske, ki so bili v zvezi z zvezki TIR, ki jih nemški carinski organi niso zaključili v upoštevnem obdobju, prav tako knjiženi na račun B. Ta zahteva pa ni bila podana kot „splošna zahteva za posredovanje informacij“, temveč je bila postavljena po inšpekcijskih pregledih, ki jih je opravila Komisija in pri katerih je bila za številne zvezke TIR ugotovljena taka knjigovodska obdelava.

109. Ob upoštevanju navedene sodne prakse v zvezi z načelom lojalnega sodelovanja, ki je izraženo tudi v členu 18(2) Uredbe o lastnih sredstvih, v skladu s katero države članice „ukrenejo vse potrebno, da omogočijo“ inšpekcijske preglede v zvezi z določanjem pravic in dajanjem lastnih sredstev na razpolago, bi Zvezna republika Nemčija torej morala izpolniti zahtevo Komisije za posredovanje informacij.

110. Namen določb o knjiženju lastnih sredstev iz naslova II Uredbe o lastnih sredstvih je tudi v tem, da se zagotovi preglednost uporabe določb o lastnih sredstvih s strani držav članic in da se Komisiji, če je to potrebno, omogoči preverjanje te uporabe, pri čemer morajo države članice Komisiji glede tega ponujati pomoč.³⁹

111. Iz tega izhaja, da Zvezna republika Nemčija ni izpolnila obveznosti iz Uredbe o lastnih sredstvih, s tem ko ni izpolnila sporne zahteve Komisije za posredovanje informacij.

112. Zato je tudi drugi tožbeni predlog Komisije utemeljen.

37 – Glej sodbo Komisija proti Italiji, navedena v opombi 31, točke od 88 do 90.

38 – Prav tam, točka 91.

39 – V zvezi s tem glej sodno prakso Sodišča, navedeno v opombi 37.

V – Stroški

113. V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. V skladu s členom 69(3) Poslovnika lahko Sodišče odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka uspe samo deloma.

114. Glede na to, da sta Komisija in Zvezna republika Nemčija uspeli vsaka deloma – po eni strani je treba ugoditi prvima dvema tožbenima predlogoma, po drugi strani pa so tretji, četrti in peti tožbeni predlog nedopustni –, predlagam, da vsaka nosi svoje stroške. V skladu s členom 69(4), prvi pododstavek, Poslovnika Kraljevina Belgija kot intervenientka nosi svoje stroške.

VI – Predlog

115. Glede na navedena stališča Sodišču predlagam, naj ugotovi:

1. Zvezna republika Nemčija s tem, da

- ni redno zaključevala določenih tranzitnih dokumentov (zvezki TIR), kolikor je za pravice Skupnosti, ki iz tega izhajajo, brez ustreznega dogovora

sprejela odlog plačila in jih vknjižila na račun B, ter tako ni v roku dala na razpolago Komisiji zadevnih lastnih sredstev; in

- Komisije ni obvestila o vseh drugih neizpodbijanih carinskih zneskih, ki so bili predmet podobne obdelave (knjiženje na račun „B“ namesto na račun „A“) v zvezi z zvezki TIR, ki jih nemški carinski organi niso zaključili v letih od 1994 do spremembe odloka zveznega ministrstva za finance iz leta 1996 (odlok z dne 11. septembra 1996, III B 1 – Z 0912 – 31/96)

ni izpolnila obveznosti iz Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1552/89 z dne 29. maja 1989 o izvajanju Sklepa št. 88/376/EGS, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti, zlasti obveznosti, da bi v lojalnem sodelovanju s Komisijo sprejela potrebne ukrepe za zagotovitev, da so Komisiji na razpolago lastna sredstva Skupnosti.

2. V preostalem se tožba zavrže kot nedopustna.

3. Komisija, Zvezna republika Nemčija in Kraljevina Belgija nosijo svoje stroške.